

Onko nainen heikompi?

Onko nainen heikompi miestä, onko mies vahvempi, ymmärtäväisempi, lahjakkaampi, henkisempi naista? Tähän kysymykseen vastataan tavallisesti umpimähkään: on. Ja koska fyysillinen ihminen on ainoa, mikä tavallisissa oloissa tunnetaan, jakaa tuommoinen vastaus ihmiskunnan kahteen eri rotuun eli lajiin.

Nyt kuitenkin tiedämme, että ihminen itsessään on henkinen olento eli sielu ja että fyysillinen ruumis on ainoastaan ulkonainen verho, elämisen väline, johon sielu on pukeutunut voidakseen kokea ja kehittyä. Sielun yhtyessä ruumiiseen syntyy inhimillinen persoonallisuus, ja sentähden sukupuoli, joka oikeastaan on ruumiillista, tunkee läpi persoonallisen sieluelämänkin, värittää ja syventää sitä. Hengen maailmassa ihmiset kuitenkin ovat sukupuolittomia eli sukupuolisuuden yläpuolella – »siellä ei naida«, kuten Jeesus sanoo.

Jos siis fyysillisillä ihmisillä on erilaiset tehtävät, ominaisuudet, lahjat j. n. e., on tämä ruumiillisuudesta aiheutuvaa, ei itsessään eikä ikuisesti olevaa. Henkisinä olentoina ovat kaikki yhdenvertaiset ja yhtä vapaat. Ihmiset ovat toistensa *veljiä*.

Ja jos katsomme ihmiskunnan ulkonaista elämää, huomaamme siinäkin, ettei luonto kannata eikä suosi toista sukupuolta enemmän kuin toista. Kaikki luonnon elämä on vuorattaista, vuodenajat vaihtelevat, päivät ja yöt, elämä ja kuolema. Samaten huomaamme aikoja historiassa, jolloin miehinen sukupuoli on toista vankempi ja etevämpi, ja toisia aikoja, jolloin nainen on johtavassa asemassa. Meidän historiallinen aikakautemme on parhaasta päästä antanut miehen esiintyä herrana, voittajana, sortajana, mutta ei nainen silti ole jäänyt täydellisesti syrjään. Puhumattakaan siitä, että nainen on äiti, s. o. miehen kasvattaja, ja ystävä, morsian, vaimo, s. o. miehen innostuttaja, on meillä historian lehdiltä monta kuuluisaa nimeä, joiden kantajat ovat olleet naisia. Vai eikö Jeanne d'Arc ollut suuri sotapäällikkö? Eikö Charlotte Corday ollut todellinen vapauden sankari? Eivätkö Englannin Elisabeth ja Venäjän Katarina II y. m. m. olleet eteviä hallitsijoita? Ja ollaksemme leikillisiä, eikö Eeva ollut Aatamia paljon viisaampi, koska hän ensimmäisenä tahtoi tietoa ja jumalankaltaisuutta?

Viime vuosikymmeninä on näyttänyt siltä, että nyt alkaa taas naisen vuoro esiintyä julkisen elämän näyttämöllä. Ja toivokaamme, että hänen vaikutusvaltansa on luova enemmän onnea ihmiskunnalle kuin on voinut tehdä miehen ylivalta. Toivokaamme, että hän säilyttää kaikki kauniit ominaisuutensa, lempeytensä, kärsivällisyytensä, syvemmän ja älyllisemmän tunteellisuutensa, nyt kun hän alkaa astua miehen jäljissä. Toivokaamme, ettei hän tahdo matkia, vaan että hän tahtoo luoda uutta! Että hänestä tulisi se esimerkki, johon sopusointuiseen täydellisyyteen pyrkivä ihminen saa katsoa!

Ja merkkillisen paljon hän jo on saanut aikaan. Kirjallisuuden alalla hän on esiintynyt Georges Sandina, M:me de Staëlina, George Elliotina, A. M. Lenngrenina, Fredrika Bremerinä, Harriet Beecher-Stowena, Bertha v. Suttnerina, Selma Lagerlöfina, mainitaksemme joukosta muutamia. Laulun alalla ovat kuuluisimmat olleet naisia, näyttämöllä samaten. Suurimman tieteellisen keksinnön on meidän päivinämmen tehnyt nainen – M:me Curie. Ja kuka on puhujana voittanut Annie Besantin tai Louise Michelin?

Kaikista huomattavin ajanmerkki on mielestämme kuitenkin se seikka, että teosofisen liikkeen eturivissä on ollut ja on nainen: Helena Petrovna Blavatsky ja Annie Besant, kumpikin edustaen sitä henkistä tietomäärää, mikä teosofisella seuralla on tarjottavana maailmalle. Tämä muistuttaa aivan niitä vanhoja aikoja, jolloin nainen täydessä vapaudessa pyrki henkiseen kehitykseen ja joista hindulainen joogi Svami Vivekananda lausui seuraavat sanat Chicagon uskontokongressissa: »Näiden henkisten ja siveellisten lakien keksijöitä kutsuvat hindulaiset *risheiksi*, joita me kunnioitamme täydellisinä olentoina, ja minä mainitsen ilolla teille, kuulijani, että monet parhaimmat niistä olivat naisia«.

Ei ole ollenkaan syytä epäillä naisen henkisiä kehittymismahdollisuuksia, ei ollenkaan syytä valittaa hänen heikkouttaan ja huonommuuttaan. Sinä et ole heikompi, nainen, etkä huonompi, ellet itse tahdo: nouse, etsi kehitystä, täytä henkinen velvollisuutesi – ja sinun oikeutesi sinulle myönnetään, sillä kaikista sisimmässä ihmisessäsi olet samanlainen kuin mies!

P. Ervast.

Omatunto 1905, N:o 4, Helsingissä, heinäkuun 15 p:nä 1905, s. 71-72.